

El conferenciant va recordar que, del moment actual al passat, hi ha un humor ben arrelat a Catalunya. Començant per l'actualitat, ens va presentar el programa televisiu Polònia (i "la seva visió sardònica"), després els anys 1980-1990 amb els espectacles de La Cubana; igualment, es van veure «les estratègies d'humor sota Franco» (cf. *El retaule del Flautista* de Jordi Teixidor; també es van recordar «les manifestacions pre-franquistes de sarcasme amb denominació d'origen (la premsa *Cu-cut!*, el teatre de Serafí Pitarra)».

El conferenciant va projectar un vídeo amb Franco i la rumba catalana, l'autoderisió amb les figures d'Oriol Junqueras i Carles Puigdemont i un altre vídeo amb Puigdemont ben real acomiadant el programa. L'emissió del 2 de novembre del 2017 de *Polònia*, que no va ser emesa, s'hi veuen els bastidors amb les cares dels responsables polítics.

Detallant encara: amb Julio Iglesias, paròdia pels tres actors que ballen, és paròdia pel cos. La companyia La Claca reprèn *Ubu roi* tres anys després de la mort de Franco. Els Joglars (Albert Boadella excatalanista) van estar empresonats i exiliats. El *Cu-Cut!* Amb els seus locals destruïts. *La Campana de Gràcia*, revista que va ser assaltada per l'exèrcit espanyol. També *El be negre*, *L'esquella de la torratxa*.

A tall de conclusió, F. Corrons insisteix sobre la gran popularitat de l'humor a la catalana.

Michel CAMPRUBÍ

Commemoració del centenari d'Enric Moreu-Rey a la Universitat de Barcelona (30 de novembre de 2017). — L'any 2017 es complia el centenari del naixement del Dr. Enric Moreu-Rey, filòleg, historiador, poeta, professor de la Universitat de Barcelona, i fundador i ànima de la Societat d'Onomàstica fins a la seva mort el febrer de 1992 (de manera que es complia també el vint-i-cinquè aniversari del seu decés). Amb motiu d'aquesta doble efemèride va tenir lloc una commemoració protagonitzada principalment per l'esmentada Societat d'Onomàstica i per la Facultat de Filologia de la UB, però també per la mateixa família (descendents) de Moreu, que va compartir —amb un interessant pròleg al mes d'agost en forma de taula rodona sobre onomàstica amb motiu de la festa major de la Sala de Comalats, el llogaret del terme de Passanant (Conca de Barberà) on la família feia i fa estada— una triple i coincident presència pública, centrada vers el mes de novembre i més en concret en el dia 30, festivitat de Sant Andreu (bo i tenint en compte que Moreu-Rey era nat a Sant Andreu de Palomar i ho solia remarcar, junt amb els seus lligams amb el Vallès, el Maresme o la Baixa Segarra).

Aquell dia va tenir lloc un acte acadèmic en record de Moreu-Rey, a l'Aula Joan Maragall de la Universitat, en què van participar, sota la presidència de la secretària de la Facultat de Filologia, Dra. Meritxell Blasco (en representació del degà), el president de la Societat d'Onomàstica, Dr. Joan Tort, i dos membres més d'aquesta entitat (Jordi Mir, darrer testimoni de la primera jornada d'Onomàstica, precisament a la Sala de Comalats, l'any 1973, i Albert Turull, coordinador de la revista *Noms*), i, per part de la Universitat, dues professores (Dra. Anna M. Mussons i Dra. Lídia Anoll) que havien estat deixebles i col·legues de Moreu-Rey, a més del veritable impulsor de l'acte, el Dr. José Enrique Gargallo, de la mateixa Facultat (i membre també de la Societat d'Onomàstica i de la Secció Filològica de l'IEC, com l'esmentat J. Mir). Va cloure la sessió, abans de la interpretació de tres cançons per part de la Coral de la Facultat de Filologia, la filla de l'homenajat, Núria Moreu Huet, qui va agrair amb emoció, de part de tota la família, les paraules, els records i les valoracions que tots els intervinents hi havien aportat.

Paral·lelament, i impulsada per les mateixes persones i institucions amb el suport de la Biblioteca de Lletres de la UB, es va organitzar una exposició sobre Moreu-Rey, amb material principalment bibliogràfic però també reproduccions de fotografies (la majoria cedides per la família) i, fins

i tot, algunes frases destacades i representatives de l'autor. L'exposició es va poder veure en quatre vitrines al vestíbul de l'esmentada Biblioteca entre el 27 de novembre i el 15 de desembre de 2017.

I la tercera pota d'aquesta presència commemorativa, certament coincident en el temps, fou la publicació, per part de la Societat d'Onomàstica, d'un número monogràfic (el 8) de la seva revista de divulgació, *Noms*, que es va presentar en l'acte del dia 30 de novembre i alhora compartia bona part de les il·lustracions amb l'exposició de la Biblioteca de Lletres. Aquesta revista, que és en format electrònic i es pot trobar obertament a la xarxa (<www.onomastica.cat/publicacions/noms>), recull una dotzena d'articles, a càrrec dels ja esmentats Joan Tort, Jordi Mir, José Enrique Gargallo i Albert Turull, a més de Ventura Castellvell, Anna-Maria Corredor, Eugeni Perea, Joan Miralles, Jesús Bernat, Joan Peytaví i Maria-Reina Bastardas. Mereix una menció especial l'article de Guillem i Miquel Figueras Moreu, nets del Dr. Moreu-Rey, que hi glossen la figura de «l'avi i el savi» des d'una perspectiva inevitablement més íntima i personal, i tant o més enriquidora que la resta de contribucions en la revista, l'exposició o els actes en record de qui fou un professor destacat de la Universitat barcelonina, un profund coneixedor de la cultura i la llengua franceses, i la figura clau per a la consolidació en terres catalanes d'una sòlida xarxa d'amants i de practicants de l'onomàstica.

Albert TURULL
Universitat de Lleida
Institut d'Estudis Catalans
Societat d'Onomàstica

Domenico Fiormonte, seminario / taller «Digital Humanities: prospettive globali e applicazioni pratiche. Scholarly Digital Edition Workshop» (Universitat de Lleida – Càtedra Màrius Torres, 23-25 de enero de 2018). — En la última semana de enero de 2018 Domenico Fiormonte (Universit  di Roma Tre) visit  la Universitat de Lleida para dar un curso de introducción a las Humanidades Digitales y a la edición digital académica organizado por la C tedra Màrius Torres, referente indiscutible en ese ámbito con su Corpus Literari Digital del patrimonio literario contemporáneo en catalán. Gracias a su iniciativa, una treintena de asistentes (entre investigadores, profesores, bibliotecarios y estudiantes de distintas instituciones) se acercaron a los problemas de las Humanidades Digitales de la mano de uno de los investigadores más relevantes en dicha materia.

En las dos primeras sesiones del curso, Fiormonte pas  revista a los principales hitos de la historia de las Humanidades Digitales centrándose, sobre todo, en la importancia de la geopolítica, en la misma línea ensayada ya en *L'umanista digitale* (Domenico Fiormonte, Teresa Numerico y Francesca Tomasi. Bologna: Il Mulino, 2010; con traducción al inglés de Desmond Schmidt y Christopher Ferguson. New York: Punctum Books, 2015), y en *Canoni liquidi. Variazione culturale e stabilit  testuale dalla Biblia a Internet* (Domenico Fiormonte, ed.. Napoli: Scripta Web, 2011). En ellas Fiormonte insistió en el sesgo (*bias*) que implica absolutamente cualquier herramienta digital, determinante como instrumento hermenéutico, tanto por su concepción como por su infraestructura. El hecho de etiquetar un texto para hacer una edición digital, por tanto, implica dirigir la interpretación que se puede hacer del mismo y supone una representación concreta del conocimiento. En consecuencia, cualquier estándar y cualquier lenguaje de marcación (UNICODE, HTML, SGML, XML, TEI...) parte de una teorización de la realidad y ofrece una representación concreta de los textos.

En ese sentido, Fiormonte reivindicó también la importancia de las Humanidades para entender la manera en que funcionan tanto internet como las herramientas informáticas que se utilizan en la actualidad, pues solo desde las preguntas adecuadas se pueden conseguir unos resultados